

Թողը . վերջապէս՝ Գամոնէն բոլոր գիւցազներ . գութիւնը իբրո՛ւ ճշմարիտ լուսնաւորացի մը շա . րադրած է : Սակայն այդ ոգւոյն պատճառաւ , որ հայրենեաց համար զէնք առած մարդու մը երակներուն մէջ բնական էր որ խաղար , գիւցազն . երգութեան գործողութիւնը ուղիւղ և առանց շատ զարտուղեւոր իր վախճանին չհասցընէր . վասն զի Գամոնէն կը ջանայ որ բոլոր Բորգու . գալի պատմութիւնը մէջ առնէ . գարձեալ տկար է նոր տեսակ գիւտերու կողմանէ . բնաւորու . թիւնները ճշգրտւած ամենեւին աշխատած չէ . միայն Վասպոյ է որ ասոր մէջ քիչ մը գուրս կը ցատքէ . այս բաներուն պատճառաւ ու բոլոր ազգի մը քա . ջութիւնը երգելուն՝ կրնանք ըսել որ Լուսնաա . նակները ճշմարիտ գիւցազներգութիւն չէ , զոր միայն իբրեւ ազգային պարծանաց յիշատակարան մը ջանացեր է գրել Գամոնէն , հապա գրել թէ իբրեւ պատմական բանաստեղծութիւն մը : Այս գիւցազներգակը ընտիր ախորժակի ալ գէ՛մ ըրաւ՝ այս կողմանէ գլխաւորաբար , որ քրիստոնէական

մտածութիւնները հեթանոսական առասպելաց հետ խառնեց , և սուտ աստուածները ճշմարիտ Աստուծոյն հետ միատեղ մէջ բերաւ : Բայց այս պակասութիւնը իր ժամանակին սովորական դար . ձած կարծիքէն առաջ կու գար , որ առանց հո . մերոսի գրած աստուածներուն գիւցազներգու . թիւն չէր ըլլար : Գունաց և հռոմայեցւոց պատ . մութիւնը շատ անգամ ու իմաստակ կերպով մը այս քերթութեանը մէջ կը մտցընէ : Գամոնէն հին և իտալացի բանաստեղծութեանց վրայ քիչ մը ա . տեն իր կրթութիւնները ըրաւ . բայց իր եռան . գուն ոգին թող չտուաւ իրեն որ այդ օգտակար , հարկաւոր ու հաստատուն ուսման մէջ երկար դե . գերի , և անոր կիրթ գեղեցկութեան կանոննե . րուն հետեւի . անոր համար իր հանձարը միայն եղաւ իրեն վարժապետ , և անով միայն ստեղծեց այն քերթուածը , որ իր ազգին մթին ու անձուկ սահմաններէն գուրս ելաւ և թաւա եւրոպական փառաց մէջ խառնուեցաւ :

ԱՍՏՂԱԲԱՆԻԱԿԱՆ

Շանխարերու վրայ նոր կործիւ մը :

Այս մեր գարուն ճիշդ առջի օրէն որ Բիացցի աստեղաբաշխը Դեմետրէ մոլորակը գտաւ , ին . չուան 1853ին վերը 27 աստղատիպք կամ պըզ .

(28) Բեւրոնա	գտնուած	1 մարտ
(29) Ամբիգրիտէ	,,	1 մարտ
(30) Ուրանիա	,,	22 յուլիս
(31) Եւփրոտինէ	,,	1 սեպտեմբեր
(32) Պոմոնա	,,	26 հոկտեմբեր
(33) Պոլիմնիա	,,	28 հոկտեմբեր

տիկ մոլորակներ գտնուեցան , և ասոնք ամէն ալ Հրատին և Լուսնի թագին պարունակաց՝ մէջտե . ղը եղած միջոցին մէջ կը պարտին : Ասոնց վրայ 1854ին ուրիշ վեց մ'ալ աւելցաւ , որոնց անուն . ները՝ գտնուած ամսաթուովը և գտնողները այս առջևի ցուցակին մէջ գնենք :

1854 Լուսնի	աստղաբաշխէն
,, Մարթ	,,
,, Հայնա	,,
,, Ֆէրկիւսըն	,,
,, Կոլտշմիա	,,
,, Շագունագ	,,

Արդ այս պզտիկ մոլորակներէն խօսքերնիս առ . նելով՝ մեր զուգեկեղը հոս այս պիտի ըլլայ , որ Կրէկ անգղիացի աստղաբաշխը անցեալ սեպտեմ . բերին Լիվերբուլ քաղաքը Բրիտանական Ընկե . րութեան նոր ապացոյց մը առաջարկեց այն կար . ծիքը հաստատելու , որ արդէն բնագէտներուն շատին սկսեր էր հաւանական անցնիլ . այսինքն թէ շանթաքարերը կամ օգաքարերը ուրիշ բան չեն , բայց եթէ աստղատիպեր , որ Հրատին և Լուսնի թագին մէջտեղը պտղածող մոլորակային մարմնոց գրութեան կ'իյնան . և ասոնք իրենց ճամբէն գուրս ցատքելով՝ այնչափ կը շեղին իրենց պարունակէն , որ երկրիս ձգողութեանը ալ գէ՛մ չկարենալով գննել՝ անոր վրայ կ'իյնան : Արդ Կրէկ այս բանը ապացուցանելու համար՝ հին ժամա . նակէ 'ի վեր Գրիստոսէ տասնըհինգ դար առաջ ինչուան մեր օրերը որչափ վաւերական յիշատա . կութիւններ որ գտաւ թէ շանթաքարեր ինկան երկրիս վրայ՝ բոլորը ցանկի մը վրայ անցուց , և անոր մէջ յայտնի ցուցուց որ ամենէն քիչ ինկած . ները գեկտեմբեր և յունուար ամիսներուն մէջ են . իսկ յունիս և յուլիս ամիսներուն անհամեմատ աւելի ինկեր են : Եւ այս բանս շատ զարմանալի կերպով կը համաձայնի վերի գրուած կարծիքին հետ թէ երկնաքարերը Հրատի և Լուսնի թագի պարունակներուն մէջ ինկած գրութեան մը մո .

լորակային մարմիններէն ըլլան . վասն զի անմիջա . պէս նոյն յունիս և յուլիս ամիսներուն , որ ամառ . նային արեւադարձին առնն է , երկիրս իր չըջանին հեռակէտ դիրքն առած ըլլալով արեւէն՝ աւելի մօտեցած կ'ըլլայ այդ աստղատիպերուն պարու . նակացը , և անով աւելի գիւրաւ կրնայ անոնց հանդիպիլ , անոնց չըջանն արեւ և իրեն քաշել , որ մերձակէտ գրքին մէջ դժուարաւ կը հանդիպի . որով և այն ամիսներուն մէջ շատ չերևար :

Կրէկի կարծեացը ուրիշ հաստատութիւն մ'ալ կու տայ շանթաքարերուն տեսակարար ծանրու . թիւնը , որն որ 1,7էն ինչուան 3,9 է՝ ջուրը միու . թիւն առած : Մոլորակաց խտութեան թուոյն մէջ , որ Փայլածուէն ինչուան Երեւակ հետզհետէ կը նուազի , կը տեսնենք որ շանթաքարերուն խը . տութիւնը անմիջապէս Հրատին և Լուսնի թագին խտութեան մէջերը կ'իյնայ , որոնց առջինն է 5,2 և երկրորդինը 1,4 . որ ամենեւին այն խտու . թիւնն է , ինչ որ Հրատի և Լուսնի թագին մէջ . տեղը պտրտող աստղատիպերուն արդէն տուած են մակաբերութեամբ :

1 Գլ . Orbites.